

60-ліття смерті композитора Олександра Кошиця

Матеріал приготувала Подруга Оксана Харук-Боднар

Олександр Антонович Кошиць

Ким був Олександр Кошиць?

Олександр Антонович Кошиць був українським диригентом. Він записав понад 500 українських народних пісень та створив численні хорові обробки тих пісень.

Коли він народився?

Кошиць народився 12-го вересня, 1875 р. в селі Ромашках на Канівщині. Він походить із стародавньої священичої родини. Його батько, Антоній Ігнатович, був довгий час парохом в селі Ромашках.

Де Кошиць перебув свої молоді літа?

Коли Олександрові було два роки, його батько перейшов на парохію до села Тарасівки. Тут молодий Олександр наслухався перших народних пісень і від селян і від батьків вдома. Спершу, ходив до сільської школи, а потім, від 1884 до 1890 року, жив і вчився у бурсі в містечку Богуславі. В 1890 році, 15-літнім юнаком, переїхав Кошиць до Києва і вступив у духовну семінарію, де пробув шість років.

Що справило велике враження на 15-літнього хлопця?

Добрий семінарський хор, що плекав український репертуар, мав велике враження на молодого Кошиця. Крім того, Кошиць мав нагоду слухати першорядні київські церковні хори, як, наприклад, хор Софійського Собору та багатьох інших. Тоді вже Кошиць записував народні пісні, але сам признавався, невдало, бо не мав теоретичної підготовки. Пробував також аранжувати ці пісні для хору і виконувати їх з товаришами-семінаристами.

Коли Кошиць познайомився з Миколою Лисенком?

У 1893 році Кошиць познайомився в Києві з композитором Миколою Лисенком. Кошиць показував йому свої записки аранжування народних пісень. Лисенко прийняв його гарно, але на його композиції не звертав уваги. Лисенко дав деякі поради щодо записування народних пісень.

Закінчивши Духовну Семінарію, що Кошиць робить?

У 1896 році Кошиць закінчив Духовну семінарію і пішов на посаду сільського учителя до села Грузька. Йому не сподобалося вчителювання, тому він його скоро покинув. Він почав інтенсивно підготовлятися до вступу в Духовну Академію.

Яке знання Кошиць набував у Духовній Академії?

1897 році його прийняли до Духовної Академії у Києві, де він пробув чотири роки, до 1901 р. В цей час, Кошиць набував дальших музичних знань, але його зростання, як музики, не було систематичним. В 1898 році Кошиця призначили диригентом академічного хору, яким він керував три роки, аж до закінчення Академії 1901 р.

Що Кошиць робить після закінчення Академії?

Після цього Кошиць одружився і поїхав на Кавказ на посаду вчителя жіночої єпархіальної школи. В 1903 році Кубанський Уряд заангажував Кошиця для записування козацьких кубанських пісень. Це призначення одержав Кошиць за рекомендацією М. Лисенка. Три роки він їздив від станиці до станиці, записавши біля тисячі надзвичайно цінних козацьких мелодій.

Вернувшись до Києва, чим він цікавиться?

У 1904 році повернувся до Києва і одержав посаду вчителя співу в Духовній семінарії і диригента семінарського хору. Щоби здобути соліднішу музичну освіту, він записався до нововідкритої музичної школи

Лисенка на відділ композитора до професора Г. Любомирського. При школі був невеличкий хор, де сам Лисенко диригував, а часом Лисенко доручав Кошицеві диригувати.

Кошиць - український диригент.

В 1908 році Кошиць став диригентом студентського хору Київського університету. А 1910 році Кошиць склав іспит і формально закінчив Музичну школу Лисенка.

Наступних чотири роки Кошиць працював диригентом в театрі, а також став хормайстром Київської опери.

Що Кошиць робив у 1917-1919 роках?

В 1917 році, в час національного і державного відродження, Кошиць керував музичною частиною Драматичного Державного Театру в Києві, довгий час був головою Музичного відділу при Міністерстві, працював також у Київській консерваторії як професор хорового співу. Згодом, коли зорганізувалися Українська Республіканська Капеля, Кошиця призначили диригентом. З цим хором виїхав Кошиць у 1919 році за кордон і з великим успіхом концертував по майже всій Західній Європі.

Як йому провелося в Америці?

Після ліквідації Капелі набрав новий хор і виїхав 1922 року в турне до Америки, де також виступив із великим успіхом. Після ліквідації цього хору Кошиць прожив в США, а частинно також у Канаді, аж до смерти в 1944 р.

Чи Кошиць далі працював поза Україною?

Він інтенсивно віддався композиції і добився видання частини своїх творів. Поза тим він раз-у-раз поривався до свого улюбленого диригування, завжди з великим успіхом. Він викладав диригентуру та багато уваги присвятив педагогічній роботі, виховуючи хороших

диригентів, популяризував українські народні пісні й українську церковну музику.

Через деякий час він переселився до Вініпегу в Канаді, де він далі продовжував викладати диригентуру. Він помер у Вініпезі, в Канаді, 21-го вересня 1944 року.

Що ми повинні пам'ятати про Олександра Кошиця?

Його найбільшою заслугою було записування понад 500 українських народних пісень та створення численних хорових обробок тих пісень. Кошиць здобув славу як гармонізатор українських народних пісень.

Багатий таланти Кошиця, його патріотизм, засвідчений перед усім світом, його віддана служба українській музиці, і, врешті, його спадщина заслуговують на вдячність і пошану всієї України.